

TUE, URIAȘUL DE GHEAȚĂ

ANA ALFIANU s-a născut în 1979 la Braşov și a urmat cursurile liceului de artă din localitate.

A absolvit Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, cu o licență în arte plastice și decorative, specializarea

conservare-restaurare, și a lucrat vreme de câțiva ani ca restaurator și grafician la Muzeul Județean din Târgu Mureș. Între 2006 și 2007 a urmat cursuri de teatru, film și artă în Statele Unite. A debutat la Humanitas Junior, în 2017, cu volumul *Val și Cetatea Sufletelor*, pe care l-a scris și ilustrat. În 2019, cartea a fost pusă în scenă la Centrul Național al Dansului de coregrafa Vava Ștefănescu. Ana Alfianu a ilustrat, între altele, *Ina și Ariciul Pit: Aventuri în aparatul de fotografiat al bunicului*, vol. 1 și 2, de Radu Țuculescu (Corint, 2017, 2018), *1001 de nopți: Basme arabe istorisite de Eusebiu Camilar*, vol. 1 și 2 (Humanitas Junior, 2019, 2020), *Băiatul care nu credea în Moș Crăciun*, de Liana Alexandru (Humanitas Junior, 2019), *O călătorie prin univers: Astrofizica povestită*, de Cristian Presură (Humanitas Junior, 2019) și *Tigrul nerecunoscător*, povești asiatice alese și traduse de Ștefan Liiceanu (Humanitas Junior, 2020).

ANA ALFIANU

TUE
URIAȘUL
DE GHEAȚĂ

Părinților mei

Prolog

Tue*, uriașul de gheață, e cufundat în somn. În jurul lui, apele reci ca sticla ale oceanului își schimbă culorile de la o clipă la alta: verde, cenușiu, turcoaz, galben, negru. O belugă urmărește un capelin, un urs polar urmărește beluga. Apele rămân aproape nemișcate la trecerea lor. Ca sticla.

Tue visează, și visul îl face să vibreze mulțumit. Pereții lui netezi se cutremură scurt, și praful de zăpadă de la suprafață cade foarte încet în apă. Totul este așa cum trebuie să fie. Inima caldă din pieptul lui Tue bate la intervale regulate: bum, bum, bum. Din câte știe, Tue este singurul ghețar care are inimă. În vis, Tue își vede inima și vede, de asemenea, insula care a crescut deasupra ei cu mii de ani în urmă.

Pe vasta întindere albă a ghețarului, insula Rós se decupează clar, precum un nufăr pe frunza lui. Căldura care radiază din inima lui Tue a dat naștere unei vegetații bogate. De nicăieri, odată cu prima bătaie a inimii ghețarului, au apărut și locuitorii insulei, un popor asemănător cu oamenii, dar nu întru totul. Hărăziți cu viață foarte lungă, ei au, de asemenea, darul unor modeste fapte de magie.

Din satul lor cocoțat pe o colină, păzesc bunul mers al lucrurilor în micul lor colț de lume. Insula depinde de inimă, inima de oameni, oamenii de insulă și de inimă deopotrivă. Lucrurile se petrec în felul următor: cristalul dens din adâncurile lui Tue este străpuns pe alocuri de galerii înguste.

* Tue înseamnă, în vechea limbă scandinavă, „om iubitor de pace“.

Apa oceanului urcă prin ele bolborosind și se strecoară apoi în cele câteva găoace ascunse în trupul lui Tue. Găoacele sunt mici goluri de aer nu mai mari decât cuibul unui vultur pleșuv.

De câteva ori pe an, o parte din locuitorii satului lasă deoparte lucrul, își pun casa în ordine și coboară, prin inima lui Tue și prin canalele de legătură, în chiliile cu pereți de gheață. Aici intră într-o stare asemănătoare hibernării, și vreme de douăsprezece săptămâni rămân neclintiți, lăsând apele oceanului să treacă peste ei. Apele se domolesc, încep să se încălzească de la dogoarea trupurilor și urcă apoi, fierbinți, spre inima lui Tue și mai sus, spre ierburi, copaci, brazi. Cei adormiți își schimbă vremelnic înfățișarea, semănând tot mai mult cu niște lespezi cenușii de stâncă. Pielea li se acoperă treptat cu solzi tari și cu mănunchiuri de mușchi verde, iar părul și bărbile, răsfrate ca algele, se unduiesc printre cristalele de gheață*. Se întâmplă uneori ca vreunul să aibă o alcătuire mai delicată și să chicotească ușor când apele oceanului îi gădilă tălpile.

La sfârșitul perioadei de somn, lespezile se trezesc încet la făptura omenească, trupurile li se destind și redevin elastice. Atunci, cu mișcări încă amorțite, oamenii își smulg buchetele de mușchi rămase pe după urechi, cască zgomotos și se întorc, flămânzi și însetați, la prietenii lor din sat. Imediat, alții le iau locul, și ciclul se repetă la nesfârșit. Inima are nevoie de oameni.

La o oarecare depărtare de sat, acolo unde verdele ierbii se întâlnește cu albul zăpezii, e o colibă. Locuitorul colibeii are însemnatul rol de mesager și împuternicit către Tue. Iată cum

* Este posibil ca locuitorii insulei Rós să fie înrudiți de foarte departe cu oamenii-insule Cocobolo, studiate și descrise de către deosebitul R.R.

merg lucrurile: o dată la trei ani, Adunarea Celor Doisprezece Înțelepți, care guvernează viața de pe insula Rós, alege noul sol dintre sătenii trecuți de vârsta copilăriei.

Regulile nu sunt bătute în cuie, dar, de cele mai multe ori, se alege un om cu minte ageră și cu suflet deschis. Oameni răi sau netoți nu prea trăiesc pe aceste meleaguri și, știind că în cursul lungii vieți care le e sortită, fiecăruia îi va veni la un moment dat rândul să fie mesager, oamenii nu se grăbesc și nici nu se supără dacă nu sunt încă aleși. Într-un fel, ritualul alegerii noului sol este o formalitate – însă una necesară pentru păstrarea bunei rânduieli.

Odată alegerea făcută, urmează ceremonia de inițiere. Vechiul mesager se închide trei zile și trei nopți în coliba lui împreună cu noul mesager. Acolo, între pereții de lemn și aburii ceaiurilor de plante, este dezvăluită limba lui Tue, o limbă stranie și cu neputință de înțeles de către cei aflați de partea cealaltă a pragului.

Misterul este dublu: pe măsură ce vechiul sol dezvăluie vorbirea lui Tue, o uită. Mintea lui, până atunci uriașă și plină de sunete miraculoase, se strânge treptat și ajunge la dimensiunile obișnuite ale unei minți de om. Cerul gurii i se usucă și limba i se umflă ca o ciupercă, iar la plecarea din colibă, vechiul mesager redevine un sătean ca oricare altul. Abia atunci locul lui e luat de către noul sol, ținut deodată la mare cinste, și privit cu venerație, dacă nu chiar cu un soi de înfricoșare, de cei care nu-i mai sunt semeni pe de-a-ntregul.

O dată pe săptămână, dis-de-dimineată, mesagerul pornește la drum. Străbate cu sania, pe jos sau pe schiuri, întinderea pustie care se desfășoară în fața lui, până când, după ore de mers, ajunge la un perete de gheață.

În josul peretelui se cască intrarea într-o grotă, iar grota adăpostește vocea lui Tue. Silabe neobișnuite – *oum ealm nyia*

leei – se ridică din adâncuri asemenea unor păsări. Tue are voce caldă, și grota se încălzește de la vocea lui.

– Trage-ți sufletul! Ce vești îmi aduci? spune de obicei ghețarul când zgomotul pașilor se oprește și solul se așază în penumbra peșterii.

Atunci omul îi povestește de-a fir a păr despre săteni, despre viața de zi cu zi, despre bucurii și neazuri, despre vreme, recolte și nimicuri. Tue tace și ascultă. Uneori râde, alteori se întristează, și atunci în peșteră se face deodată foarte frig. Apoi omul isprăvește de vorbit, iar Tue rămâne o vreme pe gânduri. Când Tue se gândește atent la ceva, peștera vibrează ușor și un zumzet umple aerul.

– Iată ce cred eu, zice Tue într-un sfârșit, și îl povățuiește pe om pentru una sau alta.

Tue cunoaște foarte bine insula și mersul lucrurilor. El știe de fiecare dată ce trebuie făcut, pentru că insula este născută din inima lui. O cunoaște și o înțelege chiar mai bine decât cunoaște și înțelege beluga, capelinul sau ursul polar care i-au alunecat pe lângă vis, la ivirea zorilor. Chiar mai bine decât cunoaște și înțelege focile, viermișorii de gheață sau bufnițele albe care-l locuiesc din când în când. Tue își cunoaște insula așa cum își cunoaște inima. Dar Tue are nevoie de mesageri, iar mesagerii au nevoie de Tue.

1

Bătrânul Calder, tâmplarul, se opri din lucru, puse uneltele la loc și începu să măture podeaua atelierului. Firele de rumeguș fin se roteau în soare, și Calder strănută de plăcere. Îi plăcea mirosul lemnului și-i plăcea meseria lui.